

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ljudska prava i slobode

Br. 00-63-8/15-

Podgorica, 22. jul 2015. godine

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PLANA AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE ZA 2015. GODINU,
ZA PERIOD JANUAR – JUL 2015. GODINE**

Javna tribina na temu „Prava djeteta-hraniteljstvo“, u organizaciji Odbora za ljudska prava i slobode i Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori, Herceg Novi, 2. mart 2015. godine

Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode Specijalnoj bolnici za psihijatriju „Dobrota“ u Kotoru, 2. mart 2015. godine

Sastanak Predsjednika i Zamjenice predsjednika Odbora sa predstavnicima NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, 24. april 2015. godine

50. sjednica Odbora za ljudska prava i slobode na temu „Važnost ulaganja u predškolsko obrazovanje za svu djecu u Crnoj Gori“, organizovana u saradnji sa Predstavništvom UNICEF-a u Crnoj Gori, 19. maj 2015. godine

Sastanak Predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode sa koizvjestiocima Odboru za monitoring Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope, 10. jun 2015. godine

Sastanak Zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode sa predstavnicama američke NVO „Zastupnici ljudskih prava“ i NVO „Centar za ženska prava“, 10. jul 2015. godine

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PLANA AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE ZA 2015. GODINU, ZA PERIOD JANUAR – JUL 2015. GODINE

Ovim Izvještajem nastoje se prikazati aktivnosti koje je Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore realizovao u periodu od januara do jula 2015. godine.

U fokusu obaveza, na planu zakonodavne i kontrolne funkcije Skupštine Crne Gore, u skladu sa praksom usvajanja planskih dokumenata kojim se unapređuje predvidivost rada Skupštine i njenih radnih tijela, u funkciji povećanja stepena javnosti rada, kao mjere nadzora nad samim kvalitetom zakonodavnih i kontrolnih aktivnosti, **Odbor za ljudska prava i slobode je na 48. sjednici, održanoj 1. aprila 2015. godine,**

usvojio Plan aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode za 2015. godinu, sačinjen na osnovu:

- **Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 11. marta 2015. godine,**
- **Izvještaja o napretku Evropske komisije iz oktobra 2014. godine,**
- **Rezolucije 2030 (2015) PSSE,**
- **Programa rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu,**
- **aktivnosti Skupštine Crne Gore i**
- **jednog broja nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2014. godinu.**

Planom aktivnosti Odbora za ljudska prava i sloboda Crne Gore za 2015. godinu utvrđeno je 29 aktivnosti.

Planom je utvrđeno:

- razmatranje sedam predloga zakona;
- razmatranje osam izvještaja (četiri u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine i četiri u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- razmatranje šest informacija (u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine);
- jedno kontrolno saslušanje (član 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- jedno konsultativno saslušanje (član 73 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- tri sastanka,
- Radionica: Jednodnevna obuka za članove Odbora za ljudska prava i slobode, radi upoznavanja sa primjenom etičkog kodeksa u drugim parlamentima (Misija OEBS-a u Crnoj Gori i Odbor za ljudska prava i slobode, u saradnji sa ekspertima ODIHR-a),
- razmatranje Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječije zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godine, za 2015. i 2016. godinu,

- razmatranje preporuka Opšteg periodičnog pregleda i preporuka specijalnih procedura za pojedine oblasti ljudskih prava na osnovu Nacionalnog plana za implementaciju preporuka ugovornih tijela i mehanizama UN za ljudska prava i
- razmatranje Predloga zahtjeva Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za dodjelu budžetskih sredstava o budžetu za 2016. godinu.

Polazeći od obaveze daljeg snaženja Odbora za ljudska prava i slobode, radi kontinuiteta s aktivnostima ovog radnog tijela u prethodnom periodu, posebna pažnja u 2015. godini, posvećuje se aktivnostima i nadležnim institucijama koje treba da obezbijede veću efikasnost u oblasti zaštite od diskriminacije, prevencije torture, prava djeteta i zaštite ličnih podataka, zbog čega je u Planu aktivnosti za 2015. godinu akcenat usmjeren na aktivnosti koje se odnose na:

- implementaciju donešenih zakona, jačanjem kontrolne uloge Odbora (čl.68,73,75 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- prava djeteta, sa posebnim naglaskom na prava djece sa teškoćama u razvoju;
- ostvarivanje prava raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, u skladu sa preporukama Evropske komisije za borbu protiv rasizma i netolerancije Savjeta Evrope (ECRI);
- zaštitu od diskriminacije, praćenjem sprovođenja Zakona o zabrani diskriminacije;
- prevenciju torture i drugih oblika nečovječnog, surovog ili ponižavajućeg postupanja, u skladu sa preporukama *Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja* i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT);
- zaštitu ličnih podataka;
- intenziviranje međunarodne saradnje sa subjektima koji se bave pitanjima zaštite ljudskih prava i sloboda, savjetodavnim tijelima Savjeta Evrope i Evropske unije, daljim jačanjem konstruktivne uloge koju Crna Gora ima u regionalnoj saradnji, organizovanjem posjete odgovarajućim radnim tijelima drugih parlamenata u cilju ostvarivanja uloge Parlamenta u procesu uključivanja u evropske i evroatlanske integracije, u skladu sa čl. 208, 209 i 210 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

U cilju jačanja kontrolne uloge Skupštine, Odbor za ljudska prava i slobode je Planom aktivnosti, kao i prethodnih godina, utvrdio: održavanje kontrolnog i konsultativnog saslušanja, pribavljanje i razmatranje, shodno članu 68 Poslovnika Skupštine, informacija i izvještaja od strane nadležnih državnih organa, kao i, na osnovu člana 162 Poslovnika Skupštine, razmatranje izvještaja nadležnih državnih organa.

Polazeći od nadležnosti Odbora za ljudska prava i slobode, utvrđene članom 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore: „*Odbor za ljudska prava i slobode razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata i druga pitanja koja se odnose na: slobode i prava čovjeka i građanina, sa posebnim osvrtom na manjinska prava, primjenu potvrđenih međunarodnih akata koji se odnose na ostvarivanje, zaštitu i unaprjeđivanje ovih prava, razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana; prati ostvarivanje dokumenata, mjera i aktivnosti za unaprjeđivanje nacionalne, etničke i druge ravnopravnosti, posebno u oblasti obrazovanja, zdravstva, informisanja, socijalne politike, zapošljavanja, preduzetništva, procesa odlučivanja i sl; učestvuje u pripremi i izradi dokumenata i usaglašavanju zakonodavstva u ovoj oblasti sa standardima u evropskom zakonodavstvu; sarađuje sa odgovarajućim radnim tijelima drugih parlamenata i nevladinim organizacijama iz ove oblasti. Odbor u okviru svoje nadležnosti prati i ocjenjuje usklađenost zakona Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i, na osnovu izvještaja Vlade, prati i ocjenjuje primjenu zakona, posebno zakona iz kojih proizilaze obaveze usaglašene sa pravom Evropske unije.*”

Odbor je u periodu od januara do jula 2015. godine realizovao brojne aktivnosti, kako one utvrđene Planom, tako i one koje su proizilazile iz tekućih aktivnosti Skupštine Crne Gore i Vlade Crne Gore.

Sve aktivnosti je ostvarivao u skladu sa Ustavom, zakonom i Poslovnikom Skupštine Crne Gore. Na sjednicama Odbora, u navedenom izvještajnom periodu, razmotreni su značajni propisi iz oblasti ljudskih prava i sloboda, **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Predlog zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom.**

Odbor je u okviru kontrolne uloge Skupštine, **u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine**, razmotrio: Godišnji Izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2013. godinu, Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2014. godinu, Izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2014. godinu, Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2014. godini i Godišnji Izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2014. godinu.

U skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, takođe u okviru kontrolne uloge Skupštine, Odbor je razmotrio: Informaciju o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave, Izvještaj „Postupanje policije sa djecom“, Informaciju Uprave policije u vezi sa napadima na članove i aktiviste LGBT zajednice i preduzimanju mjera u cilju zaštite njihove bezbjednosti, Informaciju Ministarstva za ljudska i manjinska prava o mjerama i radnjama u cilju promjene svijesti javnosti u vezi sa zabranom diskriminacije i osposobljavanju policije, tužilaca i sudija i Izvještaj o sprovođenju Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012-2016. u 2014. godini, s Akcionim planom za 2015. godinu.

Članovi Odbora su posvećivali značajnu pažnju i ulagali konstantne napore na jačanju aktivnosti Odbora, u kom pravcu su ostvareni značajni pomaci.

U periodu od januara do jula 2015. godine, članovi Odbora za ljudska prava i slobode održali su **12 sjednica (dvije su imale po jedan nastavak).**

U Izvještajnom periodu, članovi Odbora imali su veliki broj međunarodnih aktivnosti, u cilju promovisanja važnosti poštovanja ljudskih prava i sloboda, kao i zbog sticanja novih iskustava, razmjene znanja i ideja sa predstavnicima drugih zemalja i međunarodnih organizacija.

Nastavljena je saradnja sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao krovnom institucijom, novim Ustavom ustanovljenom, za zaštitu ljudskih prava i sloboda. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore i predstavnici Institucije su prisustvovali brojnim sjednicama Odbora.

Saradnja sa NVO sektorom je intenzivna. Sjednicama Odbora, u skladu sa ranije uspostavljenom saradnjom, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvuje predstavnik NVO „Građanska alijansa“ koja u kontinuitetu vrši monitoring nad radom Odbora za ljudska prava i slobode. Takođe, Odbor je nastavio saradnju i sa NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, sa čijim predstavnicima je održan sedmi sastanak. Predstavnici drugih nevladinih organizacija koje se bave ljudskim pravima, po pozivu, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine, učestvuju na pojedinim sjednicama Odbora. Takođe, članovi određenih nevladinih organizacija se obraćaju Predsjedniku Odbora sa zahtjevima za učešće na sjednicama Odbora. Članovi Odbora učestvuju na okruglim stolovima i seminarima na poziv nevladinih organizacija koje organizuju te aktivnosti.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Crnoj Gori takođe je veoma dobra. Predstavnici međunarodnih organizacija po pozivu, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine učestvuju na brojnim sjednicama Odbora. S druge strane, članovi Odbora za ljudska prava i slobode učestvuju na aktivnostima organizovanim od strane međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Odbor je u proteklom periodu dao značajan doprinos, ne samo u donošenju propisa iz oblasti ljudskih prava i sloboda, već i u praćenju implementacije propisa i nadzoru nad preduzimanjem mjera koje su bile neophodne radi poštovanja i unapređenja stanja ljudskih prava u Crnoj Gori.

**Stepen realizacije aktivnosti utvrđenih Planom Odbora za ljudska prava i slobode za 2015. godinu,
za period januar – jul 2015. godine**

U Izvještajnom periodu Odbor za ljudska prava i slobode razmotrio je dva **predloga zakona**:

1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama i
2. Predlog zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom.

U periodu od januara do jula 2015. godine, Odbor je razmotrio sljedećih **pet izvještaja (godišnjih)**:

1. Godišnji Izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2013. godinu,
2. Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2014. godinu,
3. Izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2014. godinu,
4. Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2014. godini i
5. Godišnji Izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2014. godinu.

U skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, takođe u okviru kontrolne uloge Skupštine, Odbor je razmotrio sledećih **pet izvještaja i informacija**:

1. Informaciju o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave,
2. Izvještaj „Postupanje policije sa djecom“,
3. Informaciju Uprave policije u vezi sa napadima na članove i aktiviste LGBT zajednice i preduzimanju mjera u cilju zaštite njihove bezbjednosti,
4. Informacija Ministarstva za ljudska i manjinska prava o mjerama i radnjama u cilju promjene svijesti javnosti u vezi sa zabranom diskriminacije i osposobljavanju policije, tužilaca i sudija i
5. Izvještaj o sprovođenju Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012-2016. u 2014. godini, s Akcionim planom za 2015. godinu.

Imajući u vidu da Odbor za ljudska prava i slobode i u 2015. godini naročitu pažnju posvećuje **PRAVIMA DJETETA**, a kao proizvod dobre i kontinuirane saradnje sa Predstavništvom UNICEF-a u Crnoj Gori, Odbor je u saradnji sa UNICEF-om organizovao 50. (tematsku) sjednicu, održanu 19. maja 2015. godine, na temu „Važnost ulaganja u predškolsko obrazovanje za svu djecu u Crnoj Gori“, na kojoj je predstavljena „Studija o ulaganju u rano obrazovanje djece u Crnoj Gori“, koju je Predstavništvo UNICEF-a u Crnoj Gori realizovalo u saradnji sa Ministarstvom prosvjete.

STATISTIČKI PODACI O RADU ODBORA U PERIODU JANUAR – JUL 2015.g

Naziv radnog tijela	Broj sjednica	Trajanje sjednica (u satima)	Trajanje sjednica (u danima)	Broj razmatranih tačaka dnevnog reda	Broj razmatranih predloga zakona	Broj razmatranih predloga zakona o izmjenama i dopunama	Broj razmatranih amandmana
Odbor za ljudska prava i slobode	12 sjednica i 2 nastavka (13 zasijedanja)	14 sati i 9 minuta	14	36	1	1	33

Naziv radnog tijela	Učešće na sjednici u skladu sa članu 67 Poslovnika Skupštine CG			
	Učešća po članu 67 stav 1	Učešća po članu 67 stav 2		
		Predstavnici državnih institucija	Predstavnici civilnog sektora	Ostala učešća
Odbor za ljudska prava i slobode	42	24	18 (+2 učešća na zahtjev, a po odobrenju Predsjednika Odbora)	13 (12 predstavnika međunarodnih organizacija i predsjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport)

Članovi Odbora	Klub	Prisustvo sjednicama Odbora za ljudska prava i slobode u periodu januar - jul 2015. godine
dr Halil Duković, predsjednik Odbora	DPS	Prisustvovao svim zasijedanjima (14). (12 sjednica i 2 nastavka)
Husnija Šabović, član	DPS	Nije prisustvovao na 3 zasijedanja. (2 sjednice i 1 nastavak) (Pored toga, na 3 sjednice, u skladu sa članom 65 Poslovnika, bio je zamijenjen od strane poslanika.)
doc. dr Srđa Popović, član	DPS	Na svih 14 zasijedanja je prisustvovao ili on ili poslanik koji je bio njegova zamjena shodno članu 65 Poslovnika. (Na 3 sjednice je imao zamjenu)
Prim. dr Izet Bralić, član	SDP	Nije prisustvovao na 2 zasijedanja. (1 sjednica i 1 nastavak)
Rešad Sijarić¹, član	Bošnjačka stranka	Prisustvovao je svim zasijedanjima (10/10). (9 sjednica i 1 nastavak)
Ljerka Dragičević, član	HGI	Nije prisustvovala na 6 zasijedanja (5 sjednica i 1 nastavak) (Pored toga, na jednoj sjednici, u skladu sa članom 65 Poslovnika, bila je zamijenjena od strane poslanika.)
Zoran Miljanić	Klub samostalnih poslanika	Nije prisustvovao na 2 zasijedanja. (1 sjednica i 1 nastavak)
dr Ljiljana Đurašković, zamjenica predsjednika Odbora	DF	Nije prisustvovala na 2 zasijedanja. (1 sjednica i 1 nastavak)
dr Radovan Asanović, član	Klub samostalnih poslanika	Nije prisustvovao na 13 zasijedanja. (11 sjednica i 2 nastavka)
Snežana Jonica, član	SNP	Nije prisustvovala na 11 zasijedanja. (11 sjednica)
mr Dritan Abazović², član	Klub samostalnih poslanika	Nije prisustvovao na 5 od 7 zasijedanja. (5 sjednica)

Jedini poslanik koji je bio prisutan na svim sjednicama Odbora za ljudska prava i slobode u Izvještajnom periodu je predsjednik Odbora **dr Halil Duković** (DPS). Sa sjednica je najviše odsustvovao **dr Radovan Asanović** (Klub samostalnih poslanika), koji nije prisustvovao na 13 zasijedanja.

¹ Član Odbora za ljudska prava i slobode od 48. sjednice (U toku navedenog perioda bio je član Odbora na 9 zasijedanja (8 sjednica)).

² Član Odbora za ljudska prava i slobode od 50. sjednice (U toku navedenog perioda bio je član Odbora na 7 zasijedanja (6 sjednica)).

Broj aktivnosti utvrđenih Planom aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode- 29

Broj aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2015. godinu realizovanih u periodu januar-jul 2015. godine-12

Od ukupnog broja utvrđenih aktivnosti, Planom aktivnosti Odbora za 2015. godinu za prva dva kvartala bilo je utvrđeno 15 aktivnosti, a od toga broja Odbor za ljudska prava i slobode je realizovao 12 aktivnosti, dok iz objektivnih razloga Odbor nije realizovao dvije aktivnosti (Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti još uvijek nije utvrđen od strane Vlade Crne Gore i dostavljen Skupštini, dok je Predlog zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjere bezbjednosti dopisom br. 23-1/15-11/1 od 11. maja 2015. godine usmjeren Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu kao nadležnom (matičnom) odboru).

Ukoliko se izuzmu aktivnosti koje nije bilo moguće realizovati iz objektivnih razloga, dolazi se do zaključka da je Odbor realizovao 14 od 15 aktivnosti planiranih za prva dva kvartala 2015. godine.

Pored Planom utvrđenih aktivnosti, Odbor je u Izvještajnom periodu realizovao dvanaest drugih aktivnosti, i to:

- Učešće člana Odbora za ljudska prava i slobode Husnije Šabovića na sastanku Odbora Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran za političke poslove, bezbjednost i ljudska prava, održanom 30. januara 2015. godine u Barseloni;
- Posjeta polaznika XIX generacije Škole ljudskih prava, koju realizuje Centar za građansko obrazovanje, uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država, Odboru za ljudska prava i slobode, održana 3. februara 2015. godine;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa gđinom Dirk Langeom, šefom jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, održan 27. februara 2015. godine;
- Sastanak sekretara Odbora za ljudska prava i slobode Slave Burić i pomoćnice generalnog sekretara za Sektor za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji Skupštine Jelene Radonjić sa predstavnicom SIGMA-e Anke Freibert, održan 27. februara 2015. godine;
- Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode Specijalnoj bolnici za psihijatriju „Dobrota“ u Kotoru, održana 2. marta 2015. godine;
- Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode Dječijem domu „Mladost“ u Bijeloj, održana 2. marta 2015. godine;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića sa predsjednikom Savjeta za građansku kontrolu rada policije Aleksandrom Sašom Zekovićem, održan 19. marta 2015. godine;
- Posjeta polaznika XX generacije Škole ljudskih prava Odboru za ljudska prava i slobode, održana 26. marta 2015. godine;
- Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković na Panel diskusiji “Etika poslanika: od standarda do prakse” u organizaciji NVO “Institut alternativa”, održanoj 17. aprila 2015. godine;
- Učešće člana Odbora za ljudska prava i slobode doc. dr Srđe Popovića na Trećem međunarodnom ministarskom IDAHO Forumu 2015 pod nazivom „Okončanje nasilja i zločina iz mržnje“;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića sa koizvjestiocima Odbora za monitoring Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope, održan 10. juna 2015. godine i
- Sastanak zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Ljiljane Đurašković sa predstavnicama američke NVO “Zastupnici ljudskih prava” i NVO “Centar za ženska prava”, održanog 10. jula 2015. godine.

Zbog povećanog obima aktivnosti koje nijesu bile utvrđene Planom aktivnosti Odbora i njihove realizacije, Odbor je **tri aktivnosti iz Plana za 2014. godinu, realizovao početkom 2015. godine**, i to:

- Javnu tribinu na temu: “Prava djeteta-hraniteljstvo”, u saradnji sa Predstavništvom UNICEF-a u Crnoj Gori, održanu **2. marta 2015. godine** u Opštini Herceg Novi,
- Razmatranje Godišnjeg izvještaja Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2013. godinu, na 47. sjednici, održanoj **5. marta 2015. godine** i
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halila Duković sa šeficom Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Liom Magnaguagno, realizovan **19. marta 2015. godine**.

Rad Odbora je transparentan, a sjednice Odbora izazivaju veliko interesovanje štampanih i elektronskih medija. Odbor objavljuje na sajtu Skupštine godišnji izvještaj o radu, a takođe i veoma sadržajne informacije, zapisnike i izvještaje o svim aktivnostima ovog radnog tijela. U tom smislu, u periodu od januara do jula 2015. godine, samo na sajtu Skupštine postavljeno je oko 350 stranica teksta.

U periodu od januara do jula 2015. godini urađeno je **11 informativnih pregleda**.

Odbor za ljudska prava i slobode će i **u narednom periodu nastaviti sa realizacijom brojnih aktivnosti** koje nas očekuju na putu evropskih i evroatlanskih integracija, sve u skladu sa svojom, Poslovnikom Skupštine, definisanom nadležnošću, kao i saradnju sa državnim institucijama, međunarodnim organizacijama, nevladinim sektorom, akademskom zajednicom i medijima, a sve u cilju afirmacije, promocije, poštovanja i zaštite ljudskih prava i sloboda svih građana Crne Gore.

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE

1. Učešće člana Odbora za ljudska prava i slobode Husnije Šabovića na sastanku Odbora Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran za političke poslove, bezbjednost i ljudska prava, održanom 30. januara 2015. godine u Barseloni;
2. Sastanak sekretara Odbora za ljudska prava i slobode Slave Burić i pomoćnice generalnog sekretara za Sektor za podršku zakonodavnoj i nadzornoj funkciji Skupštine Jelene Radonjić sa predstavnicom SIGMA-e Anke Freibert, održan 27. februara 2015. godine;
3. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića sa šeficom Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Liom Magnaguagno, realizovan 19. marta 2015. godine;
4. Učešće člana Odbora za ljudska prava i slobode doc. dr Srđe Popovića na Trećem međunarodnom ministarskom IDAHO Forumu 2015 pod nazivom „Okončanje nasilja i zločina iz mržnje“, od 10. do 12. maja 2015. godine;
5. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića sa koizvjestiocima Odbora za monitoring Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope, održan 10. juna 2015. godine i
6. Sastanak zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Ljiljane Đurašković sa predstavnicama američke NVO “Zastupnici ljudskih prava” i NVO “Centar za ženska prava”, održan 10. jula 2015. godine.

OSTALE AKTIVNOSTI ODBORA- UČEŠĆE PREDsjedNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE NA SASTANCIMA, SEMINARIMA, KONFERENCIJAMA I OKRUGLIM STOLOVIMA

1. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa predstavnicima NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, održan 24. aprila 2015. godine;
2. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića sa predsjednikom Savjeta za građansku kontrolu rada policije Aleksandrom Sašom Zekovićem, održan 19. marta 2015. godine i
3. Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković na Panel diskusiji “Etika poslanika: od standarda do prakse” u organizaciji NVO “Institut alternativa”, održanoj 17. aprila 2015. godine.

INFORMACIJA

O PREDSTAVKAMA GRAĐANA I PRAVNIH LICA DOSTAVLJENIM ODBORU ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U PERIODU OD JANUARA DO JULA 2015. GODINE

Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore (“Sl.list CG”, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine), nadležnost Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore proširena je odredbom da Odbor: *“razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana”*.

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na 72. sjednici održanoj 30. maja 2012. godine, povodom dopune člana 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore utvrđene Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Sl. list CG“, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine), na predlog Predsjednika Odbora, uz saglasnost ostalih članova, jednoglasno je usvojio

ZAKLJUČAK:

“U vezi sa proširenjem nadležnosti člana 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore (Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore - „Sl. list CG“, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine), kojim je utvrđeno da Odbor za ljudska prava i slobode „razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana“, Odbor za ljudska prava i slobode je na 72. sjednici održanoj 30. maja 2012. godine zaključio:

1. Da predstavke i obraćanja građana i pravnih lica upućene Odboru za ljudska prava i slobode razmatra tek nakon što predstavke razmotri nadležna institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, a građani budu nezadovoljni postupanjem Zaštitnika po određenoj predstavci;
2. Ovo s toga, što se Odbor neće miješati u nadležnost Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i narušavati nezavisnost ove institucije, kojoj je Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore (“Sl. list CG”, broj: 42/11-Poglavlje V-POSTUPANJE; čl. 28-46”) utvrđeno pravo građana da se za povredu prava mogu obraćati Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
3. Sva obraćanja građana upućena Odboru za ljudska prava i slobode, proslijediće se instituciji Zaštitnika, kako bi on, shodno Zakonu o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, postupio po njima, a ukoliko se građani budu žalili na postupanje Zaštitnika, Odbor će u tim slučajevima djelovati u skladu sa svojom kontrolnom i nadzornom ulogom i
4. Drugačijim postupanjem, s jedne strane, stvorili bi se problemi u funkcionisanju institucije Ombudsmana i samog Odbora, a sa druge, ni sami građani ne bi znali kome da se obrate, zbog čega se smatra ispravnim i logičnim da se na navedeni način postupa po predstavkama i žalbama građana upućenim Odboru.”

Zaključak Odbora za ljudska prava i slobode, br.00-64-06/12-33/3, od 5. juna 2012. godine dostavljen je Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore, a sa istim je upoznat i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Skupštine Crne Gore.

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 25. saziva, u cilju ostvarivanja kontinuiteta rada, nastavio je na isti način kao u 24. sazivu da razmatra predstavke u skladu Zaključkom Odbora, od 5. juna 2012. godine, što je utvrđeno na Četvrtoj sjednici Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj 6. februara 2013. godine.

U periodu od januara do jula 2015. godine, Odboru za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore dostavljene su **dvije nove predstavke:**

- **Predstavka g-dina Dalibora Stankovića, br. 00-63-8/15-19 od 7. maja 2015. godine**

Shodno već utvrđenoj praksi, po Zaključku Odbora o postupanju po predstavkama od 5. juna 2012. godine, Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode je **2. juna 2015. godine** uputio Dopis Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore sa Zahtjevom za dostavljanje informacije o postupanju Ministarstva prosvjete po preporukama Zaštitnika. Nakon toga, **17. juna 2015. godine**, podnosiocu predstavke je dostavljeno Obavještenje o postupanju Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore po navedenoj Predstavci.

Na Zahtjev Odbora za dostavljanje informacija u vezi sa predstavkom Dalibora Stankovića, Zaštitnik je **19. juna 2015. godine** dostavio Dopis-odgovor Odboru u kojem navodi da Ministarstvo prosvjete nije postupilo po preporukama Zaštitnika, o čemu je, shodno članu 37 stav 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, informisao predsjednika Vlade.

Na **54. sjednici Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj 24. juna 2015. godine** predsjednik Odbora dr Halil Duković je, u okviru Tekućih pitanja, informisao članove o Predstavci Dalibora Stankovića i aktivnostima preduzetim povodom iste. Predsjednik Odbora je predložio da se ostavi prostora navedenim subjektima za postupanje u skladu sa nadležnostima propisanim Ustavom i Zakonom.

- **Predstavka g-dina Slavka Popovića, br. 00-63-8/15-25 od 25. maja 2015. godine**

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode uputio je **2. juna 2015. godine** Slavku Popoviću Odgovor na predstavku u kojem je naveo da Odbor za ljudska prava i slobode ne preduzima aktivnosti u slučajevima kada je već pokrenut postupak pred nadležnim pravosudnim organima, kao što je to riječ u ovom predmetu, jer za iste nije nadležan, shodno članu 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore kojim je propisana nadležnost ovog radnog tijela Skupštine. Odgovor Predsjednika Odbora podnosiocu predstavke Pošta Crne Gore nije uspjela da dostavi, te je vraćen Pisarnici Skupštine **23. juna 2015. godine**, koja ga je dostavila Odboru.

Dana **23. jula 2015. godine** g-din Slavko Popović dostavio je Odboru za ljudska prava i slobode Dopis u vezi sa Predstavkom od 25. maja 2015. godine, sa pojašnjenjem u prilogu.

Takođe, povodom **Predstavke NVO "UPIS"- Udruženje priređivača igara na sreću**, br.00-63-8/13-45, od 9. oktobra 2013. godine kao i naknadno dostavljenih dopisa, u izvještajnom periodu NVO "UPIS"- Udruženje priređivača igara na sreću dostavio je Odboru za ljudska prava i slobode sljedeće dopise:

- Zahtjev za hitno postupanje NVO "UPIS" (sa priložima), br. 00-63-8/15-6 od **11.02.2015. godine**;

- Hitno – Ponovljeni zahtjev za hitno postupanje i poštovanje Ustavom zagwarantovanih prava i sloboda, br. 00-63-8/15-10/1 od **17.03.2015. godine**;
- Hitno - Predstavka- Ponovljeni zahtjev za hitno postupanje i poštovanje Ustavom zagwarantovanih prava i sloboda, sa priložima, br. 00-63-8/15-24 od **20. maja 2015. godine**;
- Hitno – Zahtjev za poštovanje Ustavom zagwarantovanih prava i sloboda, br. 00-63-8/15-24-11 od **25. maja 2015. godine**;
- Hitno – Ponovni zahtjev za poštovanje Ustavom zagwarantovanih prava i sloboda, br. 00-63-8/15-24-12 od **5. juna 2015. godine**;
- Hitno! Zahtjev za poštovanje Ustavom zagwarantovanih prava i sloboda, br. 00-63-8/15-24-13 od **10. juna 2015. godine** i
- Hitno – Dopis NVO „UPIS“, br. 00-63-8/15-24-14 od **23. juna 2015. godine**.

Na **47. sjednici** Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, održanoj **5. marta 2015. godine** članovi Odbora su upoznati sa predstavkama NVO „UPIS“- Udruženje priređivača igara na sreću Crne Gore koje je ova NVO uputila Odboru za ljudska prava i slobode, **21. novembra 2014. godine, 4. decembra 2014. godine i 11. februara 2015. godine** sa

- Pozivom za postupanje u skladu sa Ustavom, Zakonom i Poslovníkom (sa priložima), broj 00-63-8/14-33/4 od **21. novembra 2014. godine**;
- Zahtjevom za poštovanje Ustavom zagwarantovanih prava i sloboda (sa priložima), broj 00-63-8/14-33/5, od **4. decembra 2014. godine** i
- Zahtjevom za hitno postupanje (sa priložima), broj 00-63-8/15-6 od **11. februara 2015. g.**

Odbor je odlučio da, po prethodno ustanovljenoj praksi o postupanju sa predstavkama upućenim Odboru, u skladu sa Zaključkom Odbora o postupanju po predstavkama, od 5. juna 2012. g., navedene predstavke uputi Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na postupanje, u skladu sa Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, sa zahtjevom da po okončanju postupka o istom obavijesti Odbor. Predstavke su prosljeđene Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na postupanje **6. marta 2015. godine, dopisom br. 00-63-8/15-6/1**, a istog dana NVO „UPIS“ je obaviješten o postupanju Odbora za ljudska prava i slobode, dopisom br. **00-63-8/15-6/2**.

Nakon toga, **9. marta 2015. godine**, ministar za ljudska i manjinska prava dr Suad Numanović je uputio dopis **br. 00-63-8/15-10** Odboru za ljudska prava i slobode/predsjedniku Odbora dr Halilu Dukoviću kojim prosljeđuje dopis NVO „Udruženje priređivača igara na sreću Crne Gore“ sa pratećom dokumentacijom na dalje postupanje i analizu u skladu sa nadležnostima Odbora sa molbom za dostavljanje povratne informacije o postupanju u konkretnom slučaju.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je **11. marta 2015. godine**, dopisom br. **00-63-8/15-6/3** uputio Odgovor na dopis Ministru za ljudska i manjinska prava. O odgovoru predsjednika Odbora ministru za ljudska i manjinska prava istog dana obaviješten je i NVO „UPIS“.

Na **54. sjednici Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj 24. juna 2015. godine** predsjednik Odbora dr Halil Duković je, u okviru Tekućih pitanja, informisao članove o Predstavci-Dopis sa priložima NVO Udruženje priređivača igara na sreću (UPIS), broj 00-63-8/15-24/4 od 23. juna 2015. godine. Naveo je da predstavnici NVO „UPIS“ u Dopisu ponovno zahtijevaju hitno postupanje po njihovim pritužbama, kao i uspostavljanje nesmetanog mehanizma funkcionisanja sistema zaštite od diskriminacije od strane javnih vlasti.

Povodom Predstavke g-dina Baja Nenezića, br.00-63-8/14-3, od 24. februara 2014. godine, zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Petar Ivezić dostavio je 9. aprila 2015. godine Dopis – Odgovor Odbora za ljudska prava i slobode o postupanju po predstavljenju po predstavljenju Baja Nenezića, a u prilogu je dostavljena kopija Dopisa koji je Zaštitnik uputio podnosiocu predstavke 24. jula 2014. godine.

ADMINISTRATIVNI KAPACITETI ODBORA

Sekretar Odbora za ljudska prava i slobode i dva saradnika u Sekretarijatu Odbora.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković